

Zpravodaj

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

2/2026

Založení „Svazu Čechů z Volyně“

K 80. výročí

Letos je to osmdesát let, kdy se první volyňští navrátilci sjednotili v organizaci Svaz Čechů z Volyně. Tato organizace měla sice krátké trvání, ale byla pro naši komunitu velmi důležitá. Až o mnoho let později na ni navázalo Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel.

V roce 1868 z ekonomických, národnostních, náboženských či jiných důvodů na základě pozvání vlády carského Ruska začalo přesídlování do Čechů do Volyňské gubernie. Před první světovou válkou žilo na Volyni asi 30000 Čechů ve 174 obcích. Nejenže dobře hospodařili, ale zakládali české školy, vlastní časopis, sokolské jednoty, hasičské sbory, pěvecké a divadelní spolky. První světová válka přinesla obyvatelům první trpkou zkušenost. Byli vyhnáni ze svých domovů a přišli o většinu svého majetku. Po první světové válce bylo území Volyně rozděleno, západní část připadla Polsku a východní Ukrajině sovětské republice. V roce 1939 připadla celá Volyně Sovětskému svazu. Od měsíce

července 1941 do března 1944 byla okupována Německem. Po osvobození v roce 1945 již nic nedrželo volyňské Čechy po útrapách prožitých od roku 1939 do roku 1945, ve východní části již od třicátých let, a toužili po návratu do vlasti. Hlavní překážkou návratu do Československa byla neochota Sovětského svazu dovolit odchod mnohatisícové výkonné a zdatné skupiny obyvatel. Dne 25. dubna 1945 předložila v Košicích tříčlenná delegace československých vojáků pocházejících z Volyně, vedená bývalým předsedou České matice školské na Volyni štábním kapitánem Vladimírem Mesnerem, žádost o přesídlení prezidentu Dr. Edvardu Benešovi.

Údajně byli ujištěni, že za zásluhy v bojích a jako dobří zemědělci a chmelaři budou přednostně a pospolu umístěni na Žatecko a Podbořansko. Po skončení války vojáci přešli z velké části do žatecké posádky, kde byla v létě 1945 zřízena Vojenská skupina Žatec pod vedením štábního kapitána Jaroslava Perného, která měla organizovat demobilizaci a usídlování.

PIETY
ZA ČESKÝ
MALÍN

NOVÝ MALÍN
v sobotu
11. července

ŽATEC
v sobotu
18. července

Z regionů

pokračování článku z úvodní strany

Pozvánka pro region Brno

Výbor regionu Brno srdečně zve všechny své členy, krajany a přátele SČVP na jarní setkání regionu dne 5. května 2025 od 13 hodin do restaurace U kotelny, Herčíkova 3, Brno Královo pole. Šalinou č. 12 směr Technologický park, vystoupit na zastávce Technické muzeum, cca 200 m od této zastávky je uvedena restaurace. Ulice Herčíkova je na pravé straně nejbližší křižovatky.

Pozvánka na zájezd z regionu Žatec

Výbor regionu Žatec zve své členy v termínu od 11. do 13. září 2026 na zájezd do regionu Tachov. Cestou navštívíme Klášter Kladruby, zámek a loretu v Boru u Tachova. Ubytování je v penzionu se snídaní v Tachově. V sobotu od 11 hodin bude setkání se členy regionu Tachov v restauraci Baileys. Odpoledne prohlídka Tachova. V neděli dopoledne Jízdárna Světce, odpoledne zámek Valeč.

Cena zájezdu 2000 Kč pro členy regionu, 2300 Kč pro ostatní. Cena zahrnuje ubytování 2 noci se snídaní a dopravu. Vstupné, obědy a večeře si uhradí účastníci. Přihlaste se do 12. května na telefonu 415 710 739 v pondělí od 10 do 12 hodin nebo e-mail: scvp.zatec@seznam.cz.

Platbu uhradíte do 20. června 2026 na účet 247654268/0300, do zprávy uveďte jméno a příjmení, nebo v hotovosti v kanceláři.

V případě volných míst se mohou přihlásit členové z ostatních regionů. Pokyny k odjezdu obdržíte do konce června.

Pozvánka z regionu Litoměřice

Vážení členové a přátelé, region Litoměřice připravuje zájezd 18. července 2026 do Žatce na pietní akty u památníku obětí v Českém Malíně, u busty prezidenta Edvarda Beneše a u pamětní desky Libuše Mrázkové.

Další program ještě upřesníme a budeme rádi, když nám dáte vhodné tipy. Zájezdu se mohou zúčastnit i členové a přátelé z ostatních regionů.

Abychom mohli zvolit vhodnou dopravu, potřebujeme znát počty účastníků. Buďte tak laskavi a dejte nám zprávu buď písemně, nebo telefonicky nejdéle do 10. července 2026. Miroslav Kučera - tel. 777 165 898, nebo na e-mail: mirek-kucera@email.cz.

Dne 26. května 1945 vznikl Prozatímní volyňský akční výbor pověřený jednáním o umožnění repatriace. V srpnu výbor požádal ministerstvo zemědělství o potvrzení práva přednostního osídlování několika českých a moravských okresů. Přednost v usídlování volyňští vojáci nezískali, ale v říjnu ministerstvo zemědělství po dohodě s ministerstvem obrany vybralo okresy, v nichž bude provedeno osídlení volyňskými Čechy – vojáky. Vojáci z Volyně přicházeli do obcí, kde byla již více než třetina obsazena národními správci z vnitrozemí. V očekávání osudu tu setrvali původní němečtí vlastníci. Atmosféra byla poznamenána válečnými zvyklostmi. Zahraniční vojáci mohli osídlit pouze třetinu uvolňovaných usedlostí. Mezinárodní jednání o reemigraci, ale i domácí zájmové kalkulace měly velmi politický rozměr. Až 11. prosince 1945 sovětská vláda rozhodla o právu pro přesídlení do Československa. Sovětská vláda odmítala uhradit cenu opouštěného majetku a rozhodnutí odkládala. V březnu intervenoval ve prospěch uzavření smlouvy u J. V. Stalina prezident Edvard Beneš. Až 3. června bylo nalezeno řešení. Dne 10. července 1946 byla dohoda podepsána. Konečně se mohla rozběhnout realizace dohody, to je příprava přesídlení. Na konci roku se pro návrat rozhodlo 34 000 žadatelů. Dne 29. ledna 1947 odjel z města Dubna první vlak, koncem měsíce dubna poslední. Dne 8. února 1947 přijel na žatecké nádraží první transport volyňských Čechů, další vlaky následovaly. Podle přijatých pravidel vznikla shromažďovací střediska. Hlavní bylo středisko v Žatci pro severní a západní pohraničí, následovalo středisko v Třemošné pro jižní a jihozápadní Čechy a v Šumperku pro Moravu a Slezsko. Postupně se vytvořily pobočky v Podbořanech, Mostě, Dolním Jiřetíně a další. V Jesenicích byli ubytováni neúplné rodiny, vdovy a sirotci. Ve střediscích pobývali po nezbytnou dobu do usídlení.

Nyní se vrátíme do roku 1945. Již 15. května 1945 byl ustaven v Libuši u Prahy „Kruh přátel volyňských Čechů“. Členové odešli do Žatce a 13. července 1945 zorganizovali bohoslužby a občanskou vzpomínku v žateckém divadle za oběti Českého Malína. Činnost Kruhu byla zaměřena sociálně. V sídle Kruhu na Nádražních schodech našly přístřeší nejrůznější aktivity volyňských Čechů, byl zde zřízen domov pro volyňské středoškoláky. „Svaz Čechů z Volyně“ byl založen v Žatci. Dne 16. prosince 1945 byl zvolen přípravný výbor, kterému předsedal Vladimír Mesner. Již v lednu 1946 byla působnost rozšířena na ostatní okresy. Dne 10. února 1946 se v Žatci uskutečnila první valná schůze a 17. května 1946 byly Zemským národním výborem schváleny stanovy. Sídlo svazu v Šafaříkově ulici, která byla v roce 1948 přejmenována na ulici Volyňských Čechů, se stalo společenským střediskem volyňských Čechů. Organizační práce Svazu začaly 1. dubna 1946. „Kruh přátel volyňských Čechů“ se stal odborem Svazu Čechů z Volyně. V den výročí vzniku Československa, 28. října 1946, vyšlo první číslo týdeníku Věrná stráž.

Ze stanov oddíl I. § 2 uvádíme:

Účelem svazu je svépomoc a hájení zájmů svých členů, Čechů z Volyně a ze Sovětského svazu vůbec.

Svaz podporuje nemajetné členy, především invalidy a rodiny po padlých, získává pro ně podpory od příslušných úřadů a korporací, jedná v záležitostech svých členů s úřady a pracuje nad povznesením hospodářských, kulturních a sociálních podmínek

Cís. _____ Rok _____

Přihláška

do volného sdružení Kruhů Přátel volyňských Čechů. «Malínský fond».

Žatec, Nádražní schody čis. 199. Tel. 628.

Jméno a příjmení _____

Rok narození _____

Zaměstnání _____

Bydliště _____

Dobrovolný roční příspěvek K _____ platím hned.

Zavazuji se tímto, že budu podle svých sil pracovat pro poznání našich volyňských krajin a jejich kulturní a hospodářskou úroveň povznášeti.

V _____ 1945. _____ podpis.

Fotografie: dobová přihláška do Svazu Čechů z Volyně a volyňští Češi při veřejné akci (blíže nespecifikováno). Zdroj: Sběrka Regionálního muzea K. A. Polánka v Žatci

svého členstva. Svaz je organizací nepolitickou a nadstranickou. V týdeníku Věrná stráž působili ze starší generace Vladimír Mesner, Jiří Rébl a Josef Foitík, z mladší generace Rostislav Hlaváček a Jaroslav Chudoba a nejmladší Václav Židlický a Jaroslav Fiala, kteří v této době byli ještě studenty. Mezi významné osobnosti patří Jindřich Dušek, který nebyl volyňským Čechem, ale sympatizantem. Byl organizátorem Kruhu přátel volyňských Čechů a zasloužil se o vzdělávání volyňské mládeže. V létě 1947 organizoval Doplňovací a rekreační školu volyňské mládeže v Jesenici.

V roce 1946 bylo nutno vyrovnat rozdíly mezi volyňskými a domácími obyvateli. Dne 13. července 1946 byl na žateckém hřbitově položen z iniciativy volyňských Čechů základní kámen k pomníku obětí obyvatel Českého Malína. V roce 1947 se situace zklidnila. Volyňští vojáci očekávali příjezd svých blízkých. Dne 12. ledna 1947 se konal v Žatci první volyňský ples, kde vystoupil o půlnoční přestávce Vladimír Libovický, rodák z Novin Českých, baletní mistr a režisér, se svým souborem. Ve dnech 4. až 11. května byla v místnostech Věrné stráže v Šafaříkově ulici (nyní Volyňských Čechů) zpřístupněna výstava „Volyňští v odboji a budování“. Výstavu organizoval Svaz Čechů z Volyně, Kruh přátel volyňských Čechů a týdeník Věrná stráž. Výstava byla prvním pokusem shromáždit památky a dokumenty přibližující život na Volyni. Dne 14. a 15. května 1947 se v Žatci uskutečnil sokolský slet. Volyňští Češi při něm hráli důležitou roli. Sokolské hnutí nepřestalo na Volyni nikdy existovat. Vznikl i Umělecký soubor volyňské mládeže.

Vyvrcholením činnosti svazu byly celostátní oslavy ukončení návratu do vlasti 12. - 13. července. Doba od ustavení Vojenské skupiny Žatec v roce 1945 a 13. červencem 1947 je snahou volyňských Čechů o zakotvení v nových domovech, ale i snahou o uchování určité svébytnosti. V té době byl Žatec vnímán jako hlavní město volyňských navrátilců. Svaz Čechů z Volyně ještě pět let plnil funkci tlumočnicka i zastánce reemigrantů. Nakonec se neubráníl politickému tlaku. Zanikly i noviny. Vše v duchu ideologie, kterou poznali volyňští Češi ve svých někdejších domovech. Bývalí vojáci později vstupovali do Svazu protifašistických bojovníků.

Co říci na závěr:

Pokud vás zaujal tento článek, máte možnost na webových stránkách www.scvp.eu v oddíle Zpravodaj navštívit i týdeník Věrná stráž, kde je množství informací, jak to bylo před 80 lety, kdy se mnozí z vás ještě ani nenarodili.

Informace jsem čerpala z Věrné stráže, publikace Žatec vydané v edici „Dějiny českých měst“ a v některých publikacích vydaných volyňskými Čechy.

Text: Olga Nepivodová, foto: připravila O. Nepivodová, E. Langpaulová, ze zdroje: Muzeum K.A. Polánka.

Zpráva o činnosti regionu SČVP Praha Vyšehrad

Jelikož bylo vloni domluveno, že lednové setkání vypustíme, letos jsme se poprvé sešli 25. 2. 2026 v nově posunutém čase od 15 hodin. Úvod patřil uctění památky Genpor. v.v. Ing. Miloslava Masopusta, který nás opustil 4. 1. 2026, za zvuku jeho oblíbené písně „Večernyj zvon“. Následovala power-pointová prezentace Miloslava Košťála na téma „Miloslav Masopust 1924 až 2026 – život a poslední cesta“, obsahující také fotoreportáž z jeho pohřbu, který se konal v pražském Vojenském kostele sv. Jana Nepomuckého 12. 1. 2026. V přátelské atmosféře jsme se pak seznámili s aktuálními informacemi o dění v SČVP a našem regionu, plánovaných akcích a povídali si o svých pocitech na prahu nového roku. Potěšující je, že od loňského března počet členů našeho regionu vzrostl o 10.

Na březnovém setkání 25. 3. 2026 mezi nás přišel PhDr. Ing. Zdeněk Lyčka s velice zajímavou přednáškou na téma „Po stopách čs. legionářů a rakousko-uherských válečných zajatců v Kyrgyzstánu“, doplněnou fotoreportáží z jeho návštěvy této země, historickými filmovými záběry a kapitolou o působení levicového družstva „Interhelpo“, se kterým do Kyrgyzstánu dorazila také rodina Alexandra Dubčeka. Vyvolala řadu dotazů a živou diskuzi.

Standardní program byl doplněn informací o přednáškách Miloslava Košťála v šumperské Městské knihovně TGM na téma „Volňští Češi a jejich podíl na vzniku čs. legií a osvobození ČSR“; potěšující byla slušná účast jak na dopoledním setkání se studenty místního gymnázia, tak i večerním s veřejností. Z kladných reakcí od posluchačů – mezi kterými byli i potomci rodiny volyňského operního pěvce Eduarda Hakena – vyplynulo, že zde zazněla řada nových informací. Akce se uskutečnila díky pozvání regionu SČVP Šumperk a vstřícnosti ředitelky zmíněné knihovny Mgr. Kamily Šeligové.

Termíny našich příštích setkání – vždy s prezentacemi na další zajímavá témata – jsou plánované na 29. 4., 27. 5. a 24. 6. 2026, vždy v žižkovském hotelu OSTAŠ od 15 hod. Zveme na ně srdečně nejenom členy našeho regionu, ale také ostatní badatele a zájemce o českou volyňskou nebo válečnou problematiku.

Mějte se hezky, těšíme se na setkání s Vámi.

Text: Ing. Miloslav Košťál, předseda regionu SČVP Praha Vyšehrad

Foto: Eva Krausová, Miloslav Košťál, Městská knihovna TGM v Šumperku (2)

Praha 25. 3. 2026 – Zdeněk Lyčka.

Praha 25. 3. 2026.

Šumperk 10. 3. 2026 – dopoledne se studenty.

Šumperk 10. 3. 2026 – večer s veřejností.

Zájezd do Nového Malína Pozvánka

V letošním roce pořádáme zájezd na Šumpersko. Uskuteční se v době piety v Novém Malíně, tedy ve dnech 10.-12. července 2026.

V pátek si prohlédneme přehradu Dlouhé stráně, navštívíme vernisáž výstavy o Volyni v Šumperku pořádanou Národním muzeem Praha, zúčastníme se pietního aktu k 83. výročí vypálení Českého Malína na Volyni, podíváme se na zajímavá místa v Šumperku jako je Muzeum Čarodějnických procesů a dále v neděli na Zámek Velké Losiny.

Vyjíždět budeme tradičně z Nového Jičína a budeme mít dvě zastávky v Olomouci. Cena zájezdu je 3.000 Kč pro naše členy a 3.300 Kč pro ostatní účastníky zájezdu. V ceně je cesta autobusem s řidičem Pavlem, ubytování na 2 noci se snídaní (v Hotelu Koruna a Pod Radnicí nedaleko od sebe v Šumperku), oběd v rámci piety v Novém Malíně, 2 x večeře v Hotelu Koruna, vstupné do muzea a na zámek. Dále samozřejmě budeme kupovat věnec na pietu a něco na památku pro účastníky zájezdu.

Účast na jednotlivých částech společného programu je samozřejmě dobrovolná. Podle zájmu si můžete udělat individuální program v Šumperku, například setkat se s rodinou nebo se projít po městě.

Pokud by někdo chtěl přijet po vlastní ose a jen se s námi ubytovat a zúčastnit programu, není to žádný problém. V případě jakýchkoliv dotazů mě neváhejte kontaktovat.

Dagmar Dohnálková, Nový Jičín

tel. 724 100 125

e-mail: dohnalkova.d@seznam.cz

Setkání v Suchdole nad Odrou Pozvánka

Dovolujeme si vás, členy vašich rodin i vaše přátele, pozvat na tradiční setkání Volyňáků a jejich přátel a příznivců, které se letos uskuteční 3. 10. 2026 v sále Kulturního domu v Suchdole nad Odrou, na adrese Sportovní 470. Prezence proběhne od 9 do 10 hodin, vstupné je 300 Kč a jsou v něm zahrnuty přípitek, koláčky, káva, čaj, společný oběd a program. K dispozici bude také bufet, kde si budete moci zakoupit jídlo i pití.

Kromě zajímavých informací nejen o dění v regionu se budeme už tradičně bavit se skupinou Karel Gott revival Morava, kterou už dobře znáte z minulých setkání. Zazpívat si pak může také s harmonikáři. Věřím, že si společně zatančíme, zazpíváme a dobře se pobavíme. Samozřejmě bude prostor a čas na povídání a vzpomínání.

Protože se na vás chceme jako vždy svědomitě připravit, prosím o potvrzení vaší účasti do 31. 8. 2026. Nejjednodušší to bude přímo u mě na telefonu 724 100 125 nebo na emailu dohnalkova.d@seznam.cz. Všechny účastníky prosím o přinesení nějaké drobnosti do tomboly, ale to už určitě znáte. Pokud bude mít někdo z Vás zájem o ubytování, určitě Vám poradím.

Velmi rádi přivítáme i členy jiných regionů a samozřejmě nečleny SČVP, vaše rodinné příslušníky a přátele.

Moc se na vás všechny těšíme.

Za celý přípravný tým Dagmar Dohnálková, předsedkyně MS regionu.

Vážení, hledáme potomky a příbuzné volyňských Čechů, kteří se okolo roku 1912 přestěhovali do okolí ruského města Kaluga a Tula a žili například v obcích Rožděstvěno, Suchanovo, Ferzikovo, Volynka, Rošča.

Za jakékoliv informace a fotografie budeme nesmírně rádi, prosíme, ozvěte se a nenechte jejich osudy zmizet z povrchu zemského.

Vaši volynaci.cz

kontakt: sircovic@gmail.com

Básnířka Antonie Hřibovská

Medailonek

Jméno Antonie Hřibovské se dnes mezi volyňskými Čechy příliš neskloňuje. Důvodem je zřejmě fakt, že její jediný potomek emigroval a nestal se součástí naší komunity. Přesto je osobnost a dílo básnířky a překladatelky Hřibovské velmi zajímavá, a její literární práce bohatá. Pojďme si ji připomenout, byť jen stručně, na těchto stránkách.

Antonie Hřibovská (1909 Dubno - 2002 Jesenice) je básnířka, která žila 35 let v Jesenici (pozn. red.: u Podbořan, okres Rakovník), a přesto její tvorbu málokdo z místních jesenických znal. Její poezie vycházela nejdříve časopisecky, souborněji ji vydala až po tzv. sametové revoluci.

Zajímavý život paní Hřibovské začíná životní poutí prarodičů - manželů Jeřábkových od Kutné Hory, kteří se roku 1869 i s jediným (tehdy čtyřletým) synem Francem vydávají za půdou do tehdejší carské Rusi. Usazují se na Volyni v Dubně a začínají hospodařit. Syn dospěje a přes inzerát se seznámí se svou budoucí ženou, o 10 let mladší Eleonorou Částkovou od Litomyšle, jede si pro ni do Čech a v Dubně zakládají rodinu. Mají spolu 5 dětí, z nichž 3 se dožívají velmi vysokého věku (přes 90 let).

Paní Antonie, tehdy ještě Jeřábková, se narodila jako nejmladší z nich 1. 6. 1909. V této době patří Dubno východní části Polska, proto Tonička navštěvuje školy polské. Vystuduje gymnázium a začíná psát první básně - v polštině. Již v této době mluví česky, polsky, učí se rusky, ukrajinsky, latinsky a německy. Kromě němčiny a latiny ovládá jazyky tak, že není poznat, že se nejedná o její mateřštinu. Z těchto jazyků později překládá své oblíbené verše, lidovou poezii, Ševčenka (ukrajinský malíř a básník), Puškina,

Ščipačova, Jesenina (všichni ruští autoři), Mickiewiczze, Tuwina (oba polští spisovatelé). Ukázky z nich můžeme najít zejména ve sbírce "A hvězdy prší do zahrad".

Ještě na gymnáziu se seznamuje s Václavem Hřibovským (1.1.1903 - 21.1.1989), potomkem zchudlého šlechtického rodu, pracujícím na poště. (Chtěl studovat, byl přijat na fakultu elektrotechnickou ve Lvově, ale předválečné podmínky mu studovat neumožnily.) Roku 1934 uzavírají církevní sňatek a o dva roky později se jim narodí jediná dcera Eva.

Do jejich života zasahuje válka - do Dubna vtrhnou Němci a obyvatele násilně deportují do sběrného tábora v Přemysli, kde se má rozhodnout o jejich dalším osudu. Nejdříve se podaří utéct manželovi, krátce na to pomůže polský zaměstnavatel (fotograf, v jehož ateliéru se poté i krátce skrývala) utéct i paní Antonii s dcerou, po shledání s manželem se vrací do Dubna.

Po osvobození Rudou armádou pobývají manželé Hřibovští krátce v rodném kraji, pak však následují rodinu Jeřábků do Čech a usazují se v Teplicích (1947). Sestra Ludmila (2001 v Praze) s maminkou odešla do Čech již v roce 1945, sestra Františka (1988 v Ostravě) se do tehdejšího Československa vdala ještě v době meziválečné (ostatní sourozenci už nežijí - sestra Marie zemřela na záškrť a nejstarší Josef odešel jako dospělý do Ameriky a zmizel beze stopy).

V Teplicích začíná psát paní Antonie české verše a krátkou poetickou prózu, nejvíce publikuje v časopise Věrná stráž. Vzpomínky na rodný kraj tvoří podstatnou část její tvorby. S velmi dobrými úspěchy se účastní olympiád pořádaných Svazem Čechů z Volyně (soutěže lidových básníků).

Ač s českou národností, jsou v Čechách přijímání jako cizinci, ukončené gymnázium paní Antonie není uznáno, tak začíná pracovat jako řadová dělnice - myčka skla ve sklárně v Teplicích. Manžel nastupuje v roce 1950 jako elektrikář do dolů, ona si zvyšuje kvalifikaci a pracuje jako účetní a později vedoucí účetní ve sklárně. Dcera studuje jazyky na Karlově Univerzitě v Praze, vdává se (manžel je inženýr chemického strojírenství), má dva syny a v roce 1968 i s dětmi odchází do Kanady.

V roce 1967, poté co Václav Hřibovský odchází do důchodu, se manželé stěhují do Jesenice a žijí zde až do své smrti (oba jsou pochováni na hřbitově v Jesenicích). Paní pracuje krátce jako družinářka na základní škole, ale ze zdravotních důvodů pracovat přestává a věnuje se svým všestranným zájmům - miluje hudbu (hraje na klavír a zpívá), poezii (kromě zmíněných autorů má ráda Seiferta, Nerudu, Lermontova), divadlo, vášnivě sleduje politiku, publicistiku, obdivuje Masaryka a manžele Havlovy, zbožňuje společnost, kanastu, ráda vaří. Po roce 1968 přestává paní Antonie ze zármutku z odchodu

jediné dcery a politické situace téměř úplně psát, její sporadické verše končí v kufru na půdě, odkud jsou vytaženy až po roce 1989 na popud její dcery a neteře.

V závěru života koresponduje s paní Olgou Havlovou, její nadaci finančně podporuje, krátce po sobě vydává na vlastní náklady tři sbírky básní, navštěvuje dceru, vnoučata a pravnoučata v Kanadě. Umírá 1. 1. 2002.

Nejčastějšími tématy její poezie je příroda, Volyně, oblíbená místa a vzpomínky z osobního života. Básně jsou jazykově i myšlenkově bohaté, a zároveň srozumitelné, jsou to verše všedního dne.

Sbírky (vyšly v nákladu několika stovek výtisků): A hvězdy prší do zahrad (1996), Soumraky a úsvity (1998), Vůně domova (1999).

Text: převzat ze sbírky Osobnosti Jesenicka a Petrohradska, kolektiv autorů. Vznik podle vyprávění neteře p. Trešlové, neteře.

Foto: z knih A hvězdy prší do zahrad a Soumraky a úsvity.

Drama útěku manželů Hřibovských

Ve Zpravodaji 2/1997 vyšel stručný životopis Antonie Hřibovské z pera Jaroslava Chudoby, který přibližuje dramatické okolnosti během válečných let. Nabízíme čtenářům jeho část k připomenutí.

... Po obsazení Volyně německou armádou v roce 1941 začali Němci násilně deportovat z Dubna a přilehlých vesnic jejich obyvatele. Nikdo tehdy nevěděl kam a proč. Také Antonie Hřibovská s manželem a sedmiletou dcerkou byla odvezena v dobytčím vagonu do rozdělovacího lágru v Přemyšli, kde byli všichni tříděni a směřováni dále – buď do Říše, nebo do různých koncentračních táborů. Několika mužům se podařilo ve vhodném okamžiku utéci. Antonie Hřibovská k tomu donutila i svého manžela. Činila tak v naději, že se mu možná podaří dostat je z lágru. V jejím životě však nebylo nic lehké. Němec, který skupinu eskortoval, byl kýmsi na útěk upozorněn. Manžela nechytli, zato jí bylo oznámeno, že bude odvezena do vyhlazovacího tábora v Osvětimi. V kritické situaci zachraňovali Poláci, zaměstnanci lágru: pomohli k útěku matce a dcerce, ale i mnoha jiným.

Po dobytí Přemyšle Sovětskou armádou se rodina vrací s potížemi do Dubna a odtud pak reemigruje do Čech. ...

Řeka na Volyni

Když myslím na tebe, má řeko, v duši pláči,
takový je po tobě stesk a hlad,
často si myslím, jak málo stačí
o tobě psát. Chtěla bych bojovat,
mít v tobě sílu a odvahu muže,
zle o tvou svobodu se s nepřáteli rvát
a zvítězit. Drzého spoutat vraha.
Však to se jenom ve snu může zdát.
Jsem slabá, drobný písek jsem jen v moři
a moje vůle neznamená nic.
Kdyby tak žili bojovníci boží,
kdyby tak vyšli nepříteli vstříc!
Jednou se vrátím. Teď je ještě brzy.
Vím, že mne vezmeš v měkkou náruč svou,
však dříve ne, až úskočný a drzý
nepřítel sejme s tebe ruku svou.
Dříve však ne. Je zákon nenapsaný,
že mračnou noc vystřídá svítání,
a ten, kdo v životě byl často štváný,
je trpělivý ve svém čekání.
Krajino milovaná, srdci mému drahá,
čím ještě víc mne můžeš okouzlit,
dosud mi voní luk tvých tráva vlahá,
když na ni rosný zachvívá se třpyt.
Když usměješ se, slunce rozhoupá se,
jak zlatý zvon na bílém oblaku,
a smutná jsi-li, zbledne, ukrývá se
v slzavé roušce klesá do mraků.
Z povrchu vod třpyt drobných vln se ztrácí,
neklidně míhá racka matný bod.
Pak náhle usměješ se a slunce se vrací,
duhovou touhou klesá do tvých vod.
Když přijde noc a měsíc září bíle,
v houštině slavík vzlykne nesměle,
tu podobáš se pohádkové víle
a Venuše zlatou hvězdou na čele.
Tichounce šumí v poli pšenné klasy,
na mezi zní křepelky volání,
vítr tvých lesů rozčesává vlasy
a teskná dumka plyne po pláni.
Ze sbírky: A hvězdy prší do zahrad

Snad nelákají tě

Snad nelákají tě mé básně,
pro verš nemáš pochopení,
však přijde den, ach, přijde
jednou den ...
snad umřem
snad se rozejdem,
vždyť v životě nic trvalého není.
Pak budeš číst ty moje verš zнова
a hledat v nich ztarcená dávno slova
společných dnů ...
a budeš zнова číst ...
Budou ti vonět jako ztělý list
a také trochu jako růže.

Vzpomeneš, v prsou zabolí
a vzlykneš pláčem muže.

Pozvánka na vědeckou konferenci “Volyňští Češi v průběhu staletí”

Národní archiv si Vás dovoluje pozvat na vědeckou konferenci, pořádanou v rámci projektu NAKI III (program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje v oblasti národní a kulturní identity na léta 2023–2030) DH23P03OVV043 „Národní a kulturní identita českých komunit na Ukrajině v 19.– 21. století v movitém kulturním dědictví České republiky“.

Konference se bude konat v Praze dne 21. října 2026 v budově Národního archivu, Archivní 2257/4, Praha 4.

Přihlášky účastníků konference bez příspěvků přijímáme do konce září 2026.

E-mail: roman.ster@na.gov.cz.

Život jde dál

Zarostly trávou mohyly,
čas stopy války svál,
kde pušek hřměl vražedný řev,
vlá v slunci klas, zné ženců zpěv,
život jde dál.

Kde padlý krví otékal
a se smrtí se rval,
než spočinul na věky tich-
her dětských ozvěnou zní smích,
život jde dál.

Z řad bojujících o svou vlast
Osud si podíl vzal.
Mnoho jich padlo na poli,
pohasly oči sokolů,
život jde dál.

Vteřiny letí

Vteřiny letí do věčnosti,
čas sílu citu zvolna stírá,
žijí však ještě lidé prostí,
jimž láska život uzavírá.

Buď požehnaná jejich síla
a čistých duší sladká něha.
Ať radostí jim hodně zbývá
a bolest nikdy nedoléhá.

Ze sbírky: A hvězdy prší do zahrad

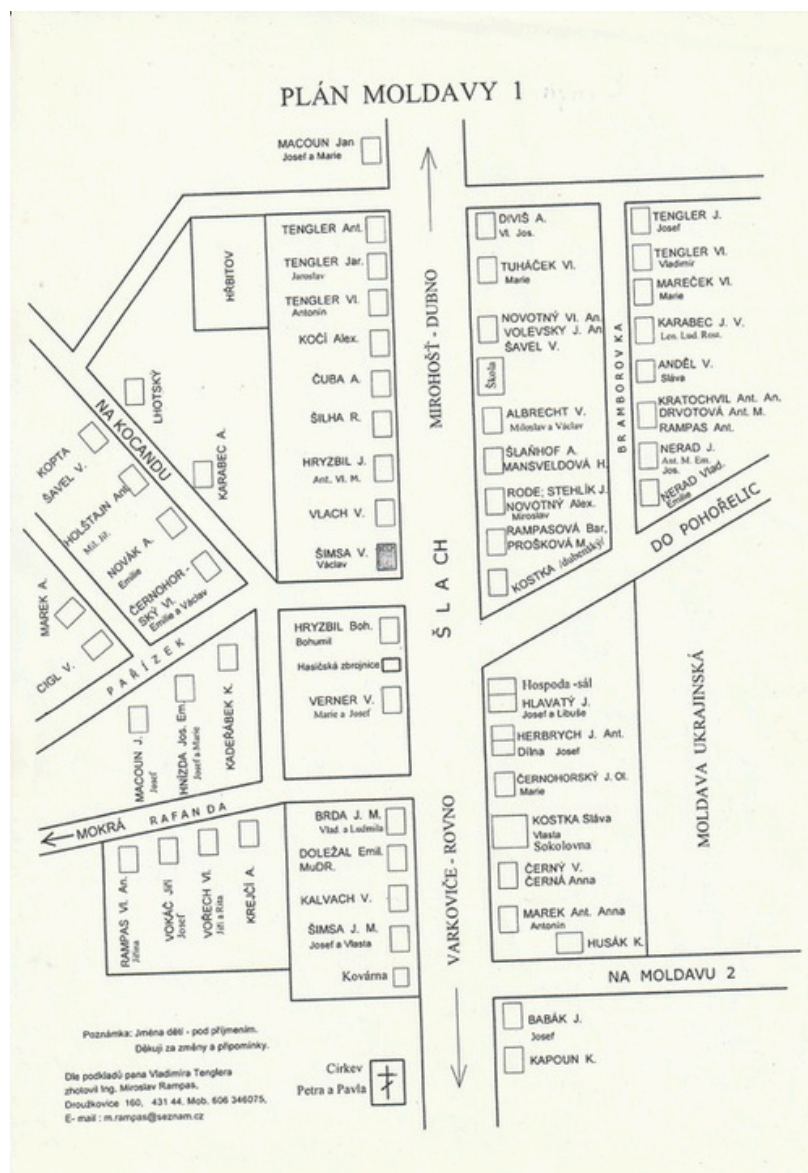
Češi, kteří se na území původní gubernie v průběhu 19. století usazovali, výrazným způsobem přispěli k rozvoji tohoto regionu, mj. i tím, že udržovali vysokou kulturní úroveň a také spojení se starou vlastí. Na úrodné ale zároveň neklidné zemi prožili řadu dějinných událostí, od první světové války, přes meziválečné rozdělení mezi Polsko a Sovětský svaz, až po druhou světovou válku a tragédie, které přinesla. Po válce se většina českých krajanů rozhodla svůj dosavadní domov opustit a vrátit se do Československa, kde je ovšem čekaly další výzvy. Přestože početnější česká menšina žila na Volyni přibližně jen sto let, byla svým charakterem natolik významná a zajímavá, že stále nabízí další možnosti výzkumu a nových interpretací. Záměrem uvedené konference je tak představení některých dílčích aspektů pojících se s historií českého usídlení na Volyni od jeho počátku až do současnosti.

KDY: 21. října 2026

**KDE: budova Národního archivu, Archivní 2257/4
Praha 4**

Moldava

Z historie českých obcí

Plánek Moldavy I z kroniky (digitalizovaný).

KRONIKA OBCE MOLDAVA OD VLADIMÍRA TENGLERA

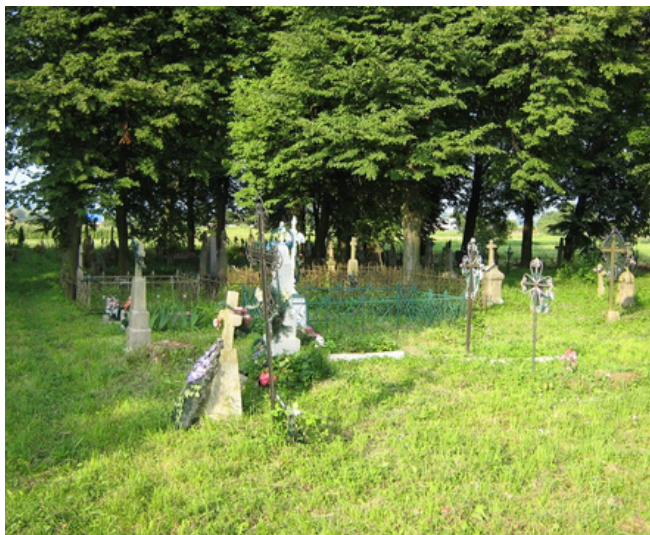
Předmluva ke krátké kronice Moldavy I pana Tenglera

Dovolte, abych se představil. Jmenují se Miroslav Rampas a jsem synem moldavských rodičů Josefa a Antonie rozené Novotné. Oba jsou na fotografii moldavských hasičů a kapely, kterou přikládám ke kronice, kam bezesporu patří. Pro přibližně stejně staré (dříve mladé) kamarádky a kamarády, jsem mladší z dvojice kluků, kteří každý rok přijížděli ze Zdolbunova na prázdniny ke svým příbuzným. Bydleli jsme vedle školy u babičky a dědečka Novotných a strýčka a tetičky Šavlových. Další příbuzní zde byli babička Rampasová a prababička Prošková, strýcové a tety, sestřenice a bratrance. Jak nyní vidím, Moldava I nepatřila k právě největším obcím na Volyni, ale byla pěkně ucelená, uspořádaná podél staré silice – „šlachu“, na polovině vzdálenosti mezi Varkovičemi a Mirohoští. V dnešní době (2010) naše Moldava I se jmenuje Molodava Tret'ja a bývalá ukrajinská Moldava - Molodava Perša, Moldava II zůstala (viz příložená mapa). Pro nás, píše i za bratrance Jirku Šimsu, kdyby byl ještě mezi námi, jistě by také souhlasil, Moldava spolu s Kocandou byly naším druhým domovem. Tak jsme již od malička poznávali život na vesnici se

všemi, pro nás jen radostmi, když starosti za nás měli nejblížejší příbuzní. Seznamovali jsme se s novými kamarády, jejich zábavami a dobrodružstvími. Také jsme podle svých možností pomáhali při různých pracích o žních, při pasení krav, naučili jsme se běhat bosí po strništích (i po posekaných kosou). Nedá se opravdu zapomenout na brouzdání chladivým hlubokým prachem po šlachu, lezení po stromech nebo na šlápnutí do ještě teplé „stopy“ po krávi. Jak to souvisí s kronikou Moldavy? Již dříve, před mnoha léty, jsem měl v úmyslu podchytit mé vzpomínky a vyprávění mojí maminky do nějaké povídky. Část dětství a celé mládí prožila totiž v rodině Novotných na hospodě, kterou rodina vlastnila asi od roku 1919 do roku 1932. Potom hospodu prodali rodině Hlavatých. Toto je jen malé upřesnění do kroniky, protože jinak všechno, co pan Tengler uvádí, se přesně shoduje s vyprávěním mých rodičů. Měl jsem začít tím, že díky jemu zůstane navždy písemná památka na naši rodnou milou vesničku. Pan Vladimír Tengler nám ve svém vyprávění zanechal základní fakta o vzniku a rozvoji obce, přičemž své záslužné dílo ani jednou ze skromnosti nenazval kronikou. Své vyprávění doplnil jednoduchým, ale správným plánkem obce. Já jsem plánek jen převedl do elektronické podoby a doplnil o jména další generace základních rodin. Ty jsem si pamatoval nebo získal od dosud žijících vrstevníků. Přál bych si, aby při čtení a prohlížení plánu jste opravili nebo doplnili některé údaje, aby konečná verze mohla být předána do Národního muzea do Oddělení novodobých dějin. Dále by bylo vhodné doplnit toto dílko o příběhy dalších rodin ze strašších písemností a rodinných fotografií. Způsob, jak se to dá provést. Stačí okopírovat dokument a k němu připsat svými slovy co nejvíce informací: data narození, svatby, povolání, u žen rodné příjmení, příbuzenské vztahy, úmrtí apod. Příspěvek předat Vašemu vedoucímu regionu nebo na moji adresu. Přidat nějaké zajímavé příběhy, události z vlastní zkušenosti nebo ze vzpomínek přátel. Děkuji za každý návrh, opravu a doplnění. Přeji Vám šťastné a veselé Vánoce a hodně štěstí a zdraví v novém roce 2011.

Medailonek

Autor předmluvy Ing. Miroslav Rampas se narodil 23. 9. 1933 ve Zdolbunově rodičům Josefovi Rampasovi (1904–1989) a Antonii Novotné (1909–2000). Před reemigrací žili ve Zdolbunově 68 a po příjezdu rodiny do Čech se usadili v Droužkovicích, okres Chomutov. Miroslav zemřel 14. 6. 2013 a je pohřben na hřbitově v Droužkovicích.

Český hřbitov na Moldavě na Volyni v roce 2010.

Letecký pohled na Moldavu (Mapy.cz).

Chtěl bych napsat o naší vesnici Moldava I.

Starší generace pomalu vymírá a je jen málo pamětníků, kteří se pamatují na naši Moldavu. Chtěl bych, aby i mladší generace věděla o událostech a lidech žijících na Moldavě, kde žili jejich předkové a odkud pochází i jejich kořeny.

Moldava I. byla založena kolem roku 1870. Krajan Husák koupil od místního „poměštíka“, vesnického zbohatlíka, 535 desatin (1 desatina = 1,25 ha) orné půdy, luk a lesa. K Husákovi se připojili další krajané, a tak vznikl základ naší obce. Byli to Čuba, Doležal a Vašata. Husák koupil také budovy panského dvora.

Podnět k vystěhování našich předků na Volyň před 138 lety způsobila hlavně těžká hospodářská krize, která vznikla po prohrané válce Rakouska s Pruskem roku 1866. Taktéž zákon o volném stěhování. Válkou a bídou postižení lidé, hlavně z Podkrkonoší, byli prakticky donuceni k emigraci. Výnos ruského cara, který umožnil příchod přistěhovalcům na Volyň, otevřel cestu našim předkům za novým životem. Po zrušení roboty v Rusku roku 1861 byl nedostatek pracovních sil na statcích, páni byli nuceni pracovníkům platit, což se jim nechtělo, a tak prodávali pozemky za laciný peníz. Dle vyprávění naší prababičky odjížděli lidé hodně na Volyň. Na statku, kde bylo více synů, zůstal jeden jako hospodář a ostatní se vydali právě na Volyň za lepší budoucností...

Tak přišel na Volyň i krajan Husák, zakladatel Moldavy I., a za ním další a další. Moji prarodiče pocházeli od Mladé Boleslavi. Mnoho přistěhovalců pocházelo ze Šumavy, jako Čuba a další.

Naše vesnice byla založena na zeleném trávníku. Hlavní ulice vedla kolem staré carské cesty zvané Šlach. Vedla z Kyjeva přes Rovno a Dubno do Lvova. Na hlavní ulici stálo 34 čísel popisných. Vedlejší čtvrt' byla Bramborovka, která měla 8 čísel, Pařízek s 11 čísly a Rafanda se 4 čísly. K roku 1939 to bylo celkem 56 domů, v nichž žilo 256 občanů.

Prvním starostou obce byl Karel Husák. Za Polska se vystřídal Vladimír Nerad, potom Václav Albrecht starší a Josef Tengler starší. Za Sovětů Vladimír Hamáček a Václav Šimsa. Za německé okupace Vladimír Černožský.

V naší vesnici Moldavě I. žily tyto rodiny:

Nerad V., Nerad J., Kratochvíl A., Anděl V., Karabec J., Mareček V., Tengler V. a Tengler J., Diviš V. na Šlachu, Tuháček Vl., Novotný Vl., Voleský J., Šavel Václav, Škola, Albrecht V., Mansfeldová H., Stehlík J., Rode. A., Kostka J., Prošková M., Hlavatý – sál, Herbrých J., Černožský J., Kostka S. - sál sokolský, Černý V., Marek A., Husák K., Babák J., Kapoun K., Hamáček V., Šimsa J., Doležal E., Brda J., Verner V., Hryzbiel B., Šimsa V., Kalvach V., Hryzbiel J., Šilha R., Čuba A., Kočí Alexandr, Tengler V., Tengler J., Tengler A., Macoun J., Krejčí A., Holštajn Antonín, Novák A., Lhotský Leoš, Karabec A., Jeřábek K., Černožský Vl., Hnízda J., Macoun J., Cigl A., Marek A., Krejčí, Vořech V., Rampas Vl., Vokáč J.

V naší obci byli k roku 1939 tyto živnosti a řemeslníci:

Babák J. st. - obchod se smíšeným zbožím,
Černožský Vl. - kolář a rolník,
Diviš A. - obuvník,
Herbrých J. - strojní zámečnický,
Kalvach V. - obchod se smíšeným zbožím,
Karabec A. - kovář,
Lhotský Leoš - sedlář,
Novotný Alexandr - obuvník,
Nerad J. - pánský krejčí,
Nerad K. - strojní zámečnický,
Tengler Jar. - strojní zámečnický a rolník,
Tengler J. - tesař – truhlář,
Tengler J. ml. - truhlář a rolník 58. Vokáč J.

Dále tu byly: 2 hospody – U Hlavatých (do 1930 U Novotných) a U Kostků – sokolovna,
2 cihelny – U Albrechta a Na Jablonovce u Borysa A.
Nerad Josef měl zámečnickou dílnu mezi Ukrajinci.

Hasičský sbor byl založen r. 1920. Jeho starostou byl Josef Hryzbiel. Josef Tengler st. byl praporečnickem.

Sbor čítal kolem 30 mužů a 25 žen v družstvu samaritánek. Měl také dechovou kapelu, kterou vedl Josef Babák.

Postavili požární zbrojnici a zakoupili ruční stříkačku a „linějku“, na které se stříkačka převážela, pak velkou bečku a 2 menší. Tu velkou tahal pár koní a ty menší tahal vždy 1 kůň.

Kolem roku 1925 byl svěcen nový prapor, na kterém byl vyšit nápis “Pravda vítězí” a “Sbor dobrovolných hasičů Moldava I”. Náčelníkem byl Jaroslav Tengler, střídal se také s Janem Macounem. Praporečnickem byl mnoho let Josef Šimsa. Bylo považováno za

čest, když se někdo mohl stát hasičem. Vzpomínám též na dobu, kdy jsem se už mohl stát hasičem, protože jsem dosáhl 16 let, a to v roce 1934.

Na Moldavě I. jsme měli pouť na Petra a Pavla. To šli hasiči v parádních uniformách do církve. Tam velitel velel: „Zastavit, stát!“ a další povel byl: „Hlavy skryt!“ . Přílby jsme drželi levou rukou před sebou. Po bohoslužbě se šlo s ikonou a korouhvemi na hřbitov a po cestě se zpívalo Tisíckrát pozdravujeme Tebe. Hodně roků byl předzpěvákem Tengler J. st. Báťuška se na hřbitově modlil u hrobů. Také bývalo pěkné, když jsme všichni hasiči jeli společně tam, kde měl některý sbor nový prapor, který se světil, anebo jsme se zúčastňovali okresních cvičení v Dubně.

Když se šlo pro prapor ke kmotře, a to k Šimsům, tak nás doprovázela dechovka. Zastavilo se před domem a praporečník se dvěma muži vykročili pro prapor, muzikanti přitom hráli zvláštní skladbu, a když přicházeli s praporem, tak hráli zase jinou skladbu, bylo to moc pěkné. Také se hodně jezdilo k požárům, těch bývalo hodně...

Vzpomínám si, jak jsme jeli do Varkovič zrovna, když Němci odváželi Židy na popravu do skal nad Varkovičemi. Tenkrát Židé zapálili asi 3 domy, tak jsme jeli k ohni. Pamatuji si, jak je odváželi v autech.

Také hodně ohňů bylo ve vesnici Ukrajinské, oni totiž měli komíny vypleteny větvemi a omazané hlínou, a tak tam velmi často hořelo. Sokolská organizace byla založena kolem roku 1932. Do Sokola patřila Moldava II., Májovka, Jablonovka a Kocanda.

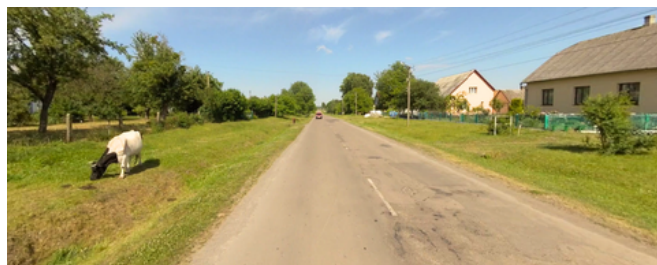
Starostou Sokola byl dlouho Dr. Emil Doležal. Náčelníky byli Tengler J. ml., Marek Antonín a Tenglerová Anna.

Cvičilo se 2x týdně. Jelikož z počátku nebylo nářadí, tak se udělala bradla u Tenglerů za dílnou, kruhy, hrazda a skok do dálky u nás na cestě a také před domem u Marků. Asi za dva roky nám nechali ve školní zahradě místo, kde jsme upravili prostor a navezli písek. Ze sbírky se zakoupilo nářadí: bradla, hrazda a kruhy. Tam jsme mívali veřejná cvičení. Bradla a jiné nářadí jsme po cvičení odnášeli k Albrechtům pod kůlnu.

Každý rok se konaly okresní slety. Já si pamatuji, jak jsme jeli na ozdobených žebříňácích až do Hulče.

Také se jednou konal okresní slet na Moldavě I. Hospodáři si na noc i na jídlo rozebrali sokoly, to bylo na dva dny. Já si pamatuji, když jsem byl v dorostu, tři z nás také podobně byli v Hulči u Mašindlů. Každý rok se konala vzpomínka na upálení mistra Jana Husa. Za vesnicí se připravila velká hranice, která se zapálila a zpívaly se písně – Tam v České zemi Hranice vzplála, tam na

Kapela na Moldavě (archiv Josefa Babáka, Paměť národa).

Ulice v Moldavě v roce 2021 (GrandProektBud s.r.o., Google Maps).

Základní škola v Moldavě (Inna Yarmolyuk, Google Maps).

břehu Rýna. Ale Poláci nám tyto oslavy brzy zakázali. Asi po dvou letech byla vybudována velká sokolovna a při ní výčep, který postavil Sláva Kostka. V sokolovně se cvičilo na všech nářadích, a to hlavně v zimě. Byly pořádané zábavy, poutě a posvícení.

Také se hrála divadla na jevišti. Měli jsme oponu, na které byl namalován mistr Jan Hus. Oponu nalakoval Josef Verner, to byl skutečný malíř, který se věnoval malování. Já jsem se u něho jeden měsíc učil, ale protože jsem byl urostlý, tak jsem toho nechal a učil se truhlářem a tesařem doma u tatínka.

Verner namaloval hodně opon, mezi jinými také pro Moldavu II. oponu s Oldřichem a Boženou, pro Noviny Jana Žižku a i jiné.

Sokol také pořádal Silvestry. Do půlnoci se zpívaly a hrály kuplety na jevišti. O půlnoci pak předseda Sokola Dr. Doležal popřál všem k Novému roku a potom následovala volná zábava.

Ochotnické divadlo vzniklo kolem roku 1921, ale není vyloučeno, že se hrálo i před první světovou válkou.

Starostou divadelního kroužku byl Tengler J. st. a po něm Tengler J. ml. Divadelní kroužek nastudoval a hrál až tři divadelní kusy ročně. Kromě toho se hrálo i ve vedlejších vesnicích.

Zpočátku se hrála představení ve starém sále U Hlavatých, kde kromě sálu byl také výčep. Vzpomínám si, jak se u nás chladilo pivo: vykopala se jáma asi tři metry hluboká, vyložila se slámou, vymláčenou cepy, a v zimě, když byl ve Varkovičích zamrzlý rybník, tak se hospodáři domluvili a jelo se pro led. To byla formanka zadarmo, po které se vykonaná práce pořádně oslavila. Do jámy se bečky spouštěly a vytahovaly rumpálem.

Ještě k jevišti. Kozy a podlaha jeviště se ukládaly v dílně u Tenglerů, kde se podle potřeby také upravovaly a hoblovaly také kulisy a opona. Když se hrálo divadlo, tak chasníci přestavovali podle potřeby kulisy.

Podle toho, co se hrálo, zda probíhal děj v místnosti nebo v přírodě.

Na Vánoce, jak si vzpomínám, k nám přicházeli divadelníci a tatínek je učil zpívat koledy, svítili si při tom prskavkami. To jsme měli ještě starý dřevěný barák, ve kterém byla komora s pecí a dvě velké světnice.

Hřbitov jsme měli za Tenglerovou zahradou. Byli tu pochováni obyvatelé z Moldavy I., Májovky a Jablonovky.

Později si občané Jablonovky zakoupili pole a založili si hřbitov vlastní.

Pohřbů se zúčastňoval pěvecký kroužek, který zpíval poprvé v domě u nebožtíka a podruhé při rozloučení na hřbitově. Zpívalo se: Již zhasla jasná svíce, Sejdeme tam zase, V tom překrásném čase aj. Někteří si pozvali hasiče – ti vynášeli nebožtíka z domu. Když to bylo dál, tak se zapřáhla „linějka“, na ní se uložila rakev a po stranách šli hasiči jako doprovod. Na hřbitově pak spouštěli zesnulého do hrobu za zvuků hudby, která hrála skladbu na rozloučení.

Vzpomínám si, když zemřel mladý chlapec nebo dívka, tak se pohřbu zúčastnili družičky a mládenci, kteří nebožtíka vyprovázeli na poslední cestě.

Při odchodu ze hřbitova hrála kapela pochody do kroku a šlo se do sálu, kde se tančilo. Ale kolem r. 1932 se od tohoto zvyku upustilo.

Zahradu na Moldavě I. měl největší Doležal E. Nepamatují si ostatní, kdo jakou zahradu měl. My, Tenglerovi, jsme měli pěknou zahradu. Pamatují si, jak jsme s tatínkem přivezli celý žebříňák plný stromků ze

Zleva: Kapela - Šimsa Jan, ?, Cigl Václav, Babák Josef - kapelník, Albrecht Václav, Šimsa Václav, Rampas Josef, Holštajn Antonín? ?, Michalko.

Ženy: 1. řada: ?, ?, 7. Herbrychová Anna - Šavelová, Tuháčková, ?, ?, Emilie Kratochvílová - Holštajnová. 2. řada: Marie Herbrychová - Šimsová, ?, 11. Vernerová, 12. Antonie Novotná - Rampasová. 3. řada: Verner Josef, Tengler Jaroslav, ?, ?. 4. řada zprava: VI. Valčík - "Němej", Rampas Vladimír, Diviš Vladimír, Diviš st., ?, Hryznul Josef. 5. řada zleva: Hasiči - ?, 2, Šimsa Vladimír (z Kocandy). Ostatní neznámí.

Kapela: zleva na snímku je vidět jen část hlavy a nástroje Václava Anděla.

Foto: zdroj Ing. Miroslav Rampas

Hasičský sbor, foto z roku 1929 při oslavě 25. výročí založení.

školy z Ivančic, kde měl školku nějaký Polák. My jsme naši zahradu vždy na dva roky pronajímali nějakému Heřkovi z Varkovič (Židovi). Vždy byla jeden rok úroda menší a druhý rok větší. Výtěžek z prodané úrody činil 1200 zl.

Na Moldavě I. bylo také rozšířeno chmelařství. Největší chmelnici měl Nerad Vladimír. My jsme měli necelý hektar. Měli jsme svoji vlastní sušičku na chmel. Měla 3 patra a topilo se v ní dřevem. Také u nás někteří hospodáři sušili chmel. Tengler Josef udělal několik sušiček. Za Poláků se také pěstoval tabák. My ho měli na 20 arch. Sklizený tabák i chmel se odvážel na žebříňácích do Dubna.

Na Moldavě byl nejbohatší sedlák Albrecht Václav, potom Marek Antonín, Kočí Alexandr, Šimsa Václav, Verner V., Hryzbil Bohumil, Černohorský Vladimír, Hryzbil Josef a další sedláci tak do 12 hektarů.

Albrechtovi stavěli všechny nové budovy z cihel, chlévy, kolny, špejchar a dvě velké stodoly. Markovi taktéž stavěli celou usedlost novou, chlév měli průjezdný, že se krmilo z obou stran přímo z vozu do žlabu. Tyto práce tesařské prováděla dílna Tenglera J.

Kapitola II

První světová válka v roce 1914 a vývoj po ní

Nadějný hospodářský a kulturní vzestup Volyně přerušila I. světová válka. Řada moldavských krajanů se přihlásila do České družiny. Byli to:

Hašler Josef, Hnízda Václav, Hryzbil Josef, Karabec Jan, Macoun Josef, Nerad Karel, Nerad Josef, Nerad Václav, Nerad Vladimír a Vondráček Josef.

V řadách Československých legií zahynul Hašler Josef.

Dne 12. listopadu 1920 bylo vyhlášeno příměří a začala mírová jednání v Rize. Mír byl uzavřen 19. března 1921. Poláci získali celou Volyň, hranice se utvořily asi 10 km za Rovnem, tam byl už Sovětský svaz. Některé české vesnice zůstaly v Rusku. 20 roků jsme žili zase v Polsku. Měli jsme polské školy, ale učilo se také dvě hodiny denně česky.

Dne 1. září 1939 Hitler bleskově zaútočil na Polsko. Slabě ozbrojená polská armáda nemohla dlouho odolávat, početné převaze se bránila asi 14 dní. Po záboru Polska se Hitler domluvil se Stalinem a rozdělili si Polsko. Sovětský Svaz si zabral Polsko až pod řeku Bug a celá Volyň se ocitla zase v Sovětském Svazu.

Pravoslavný kostel Narození přesvaté Bohorodičky na Moldavě, rok 2012.

Moldavská obecní rada v roce 2016 (l. l., Google maps).

Na podzim roku 1940 narukovaly 18. a 19. ročníky na vojenskou službu. Do Sovětské armády na podzim tohoto roku narukovali: Šilha Rostislav, Táborský Josef, Tengler Vladimír. Na jaře 1941 narukoval Anděl Sláva, Hryzbil Josef, Rozhoň Vladimír a Tuháček Vladimír. Vladimír Tengler byl u těžkého dělostřelectva, u Beldičiva přišel do zajetí. Prošel zajetím: Berdičev, Vladimír Volyňský, Rovno lágr a největší lágr světa Chelm, odkud se mu podařilo dostat. Byl celkem 16 dní v zajetí a z Chelmu šel 7 dní domů.

Přestože Hitler se Stalinem měli uzavřený pakt o neútočení, 22. června 1941 Hitler napadl Sovětský svaz a rychlým postupem zabíral polská území a Volyň. Stalin věřil uzavřené smlouvě, takže nebyl na válku vůbec připraven. Hitler takto rychle zabíral Sovětské území. Navzdory tomu, že slíbil volnost Ukrajině, ocitl se až před Moskvou. Tak se celé ukrajinské pluky vydaly do zajetí. Ale Moskva se ubránila. Největší zvrat se stal u Stalingradu, kde bylo několik divizí obklíčeno a vzato do zajetí. Stalingrad bránilo několik divizí Sibiřských pluků. Byli zvyklí na kruté mrazy, a tak se stalo, že Rusové zase opanovali celou frontu a Němce hnali zpátky. Kyjev byl osvobozen 7. listopadu 1943. V Buzuluku za Moskvou se organizovala česká vojska. Po celém Rusku byl hlášen nábor Čechů do Svobodovy armády. Vstoupili do bojů, u Bílé Církve, Rudy a Žaškova a Kyjeva. Když bylo v roce 1944 osvobozeno Rovno, generál Svoboda ani nemusel vyhlásit mobilizaci.

Většinou se do Svobodovy armády vojáci hlásili dobrovolně, a to ve věku od 18 do 60 let. Naše Moldava I narukovala 17. března. Povozem nás odvezli na nádraží do Mirohoště, a odtud do Rovna do kasáren.

Z Moldavy I. nastoupili tito vojáci:

Albrecht Václav, Anděl Sláva, Babák Josef, Brda Vladimír, Cígl Antonín, Cígl Václav, Černohorský Josef, Černohorský Václav, Černý Václav, Herbrych Josef, Hlavatý Antonín, Holštajn Antonín, Hryzbil Antonín, Hryzbil Josef, Hryzbil Vladimír, Karabec Václav, Kočí Josef, Kostka Sláva, Jeřábek Karel, Macoun Jan, Macoun Jaroslav, Macoun Josef,

Nový dům rodiny Hryzbilových (archiv Vladimíra Hryzbila, Paměť národa).

Macoun Vladimír, Mareček Vladimír, Marek Antonín, Nerad Antonín, Nerad Josef, Rampas Antonín, Šavel Václav, Šimsa Josef, Šlanhof Antonín, Tengler Antonín, Tengler Jaroslav, Tengler Josef, Tengler Vladimír, Vokáč Jiří, Vokáč Josef, Vořech Vladimír.

Naši mrtví v Československé armádě: Macoun Vladimír, Marek Antonín, Tengler Antonín, Tengler Josef, Vokáč Josef a Vokáč Jiří.

V Sovětské armádě: Hryzbil Josef, Rozhoň Vladimír, Šilha Rostislav, Tuháček Vladimír.

Oběti Banderovců a válečných operací: Hryzbil Antonín, Karabec Antonín, Karabec Slávek a Neradová Antonie.

Po ukončení války v roce 1945 se někteří vojáci vrátili domů na Volyň. Z naší Moldavy I. to byli: Tengler Jaroslav, Tengler Vladimír, Cígl Jaroslav, Babák Josef, Mareček Vladimír, Anděl Sláva, Hryzbil Josef, Karabec Václav, Kostka Josef, Vořech Vladimír, Macoun Jan, Rampas Antonín.

Většina však zůstala v Československu a čekala na příjezd svých rodin. Dočkali se až na jaře roku 1947, kdy se za 4 měsíce všichni přestěhovali z Volyně. Bylo to asi 40 000 osob. Tady v Hněvotíně si vzali usedlosti tito: Nerad Josef, Nerad Antonín, Albrecht Václav, Marková Anna, Macoun Jaroslav. Ostatní byli z Moldavy II.

Tengler Vladimír ji zakoupil. Musel dát odstupné Patákovi. Do Hněvotína jsme se nastěhovali v roce 1956.

Připravila: Marie Čonková.

Zdroj: Vladimír Tengler z Hněvotína u Olomouce, Kronika obce Moldava.

Tenglerova rodina na Volyni v roce 1937.

Tenglerovi na návštěvě Moldavy kolem roku 1960.

Moldava I

Česká obec Moldava I (dnešní Molodavo Tretye) byla založena roku 1870. Do roku 1993 spadala pod Mirogoščanskou vesnickou radu, zatímco v letech 1993 – 2020 byla sama správním centrem vesnické rady Molodava. Svého největšího rozkvětu dosáhla v letech 1887–1914, kdy zde žilo až 608 obyvatel.

Dnes jich v obci bydlí 366. Moldava se vždy pyšnila bohatým společenským životem. Fungovala zde česká základní škola, hasičský sbor se zbrojnicí (založen 1920), dechová kapela, ochotnický divadelní kroužek (od roku 1921) a od roku 1932 také sokolská jednota. K roku 1939 vesnice disponovala bohatou občanskou vybaveností: byly zde dvě hospody, sokolovna se společenským sálem, obchod se smíšeným zbožím, dvě cihelny a řada nejrůznějších živností podrobně zapsaných v kronice.

Dominantou místa je dřevěný modrý pravoslavný kostel Narození přesváté Bohorodičky v centrální části na mírném návrší. Současná stavba byla vysvěcena 9. září 1885 a nahradila původní kostel z roku 1758, který v roce 1872 vyhořel. Nový chrám byl postaven v tzv. diecézním stylu, typickém pro oblasti pod ruskou správou v 19. století. Kostel stojí v těsné blízkosti místního hřbitova, kde odpočívají i předkové volyňských Čechů, zakladatelé obce i jejich potomci, kteří zemřeli ještě před návratem do původní vlasti. Nalezneme zde také památník se jmény padlých v době 2. světové války. V těsném sousedství obce ve vzdálenosti necelých deseti kilometrů leží také Molodava Druha, dříve známá jako Moldava II.

Rod Tenglerových v historii obce Moldava

Rodina Tenglerových tvořila na Moldavě velmi početnou a významnou komunitu, a protože do tohoto širokého rodu patří i moji přímí předci, uvádím v historii naší rodné obce jméno Tengler jako symbol hlubokých kořenů, pracovitosti a nejvyšší oběti v boji za svobodu. Historie rodu na Moldavě začíná u mého prapradědečka Františka Tenglera, narozeného roku 1818 v Miroticích, který spolu s manželkou Alžbětou Malkusovou a syny Františkem, Karlem, Václavem a Josefem opustil rodné Písecko, aby se usadil na Volyni. Jeho nejmladší syn, můj pradědeček Josef Tengler, se s manželkou Annou stal základem moldavské větve rodu a jejich děti dále rozvětvily rodovou linii. Patřil k nim nejmladší Josef, otec tří synů, kteří bojovali ve Svobodově armádě, Josefa, Vladimíra

Diamantová svatba Vladimíra a Emilie Tenglerových, rok 2002.

a Antonína a dcer Anny a Marie, která se dožila úctyhodných 103 let. Další linií byla dcera Anna, moje babička, která se provdala za Antonína Synka z Novin Českých. Jejich synové Josef, Antonín a Václav padli u Dukly, zatímco syn Vladimír, můj otec, v řadách 1. armádního sboru válku přežil. Nejmladší dcerou byla Marie, provdaná Haltuchová. Její syn Josef rovněž položil svůj život u Dukly a Vladimír a Antonín se dožili vysokého věku. Bratři Josef, Vladimír a Antonín Tenglerovi byli bratřenci mého otce a moji strýcové, proto jim věnuji následující medailonky. Strýce Vladimíra jsem poznala i osobně při jeho návštěvách u mého otce a v mých vzpomínkách zůstává jako člověk, který se s námi dělil o silné válečné zážitky, přičemž dodnes nemohu zapomenout na jeho poutavé vyprávění a krásný zpěv.

Památník na Moldavě se jmény padlých během 2. sv. války.

Emilie Kuročenko při otevření památníku na Moldavě, rok 2010.

Vzpomínka na pana Vladimíra Tenglera

Vladimír se narodil 9. září 1918 v české obci Moldava (část Bramborovka, okres Dubno) na ukrajinské Volyni. Byl mužem, který o sobě s oblibou říkal, že je starý jako Československá republika. Vyrůstal se čtyřmi sourozenci, vyučil se truhlářem a tomuto řemeslu se věnoval společně se svým otcem.

Jeho životní dráha byla nesmírně tvrdá, ale také bohatá na události. Za druhé světové války byl povolán do Rudé armády k těžkému dělostřelectvu, ale brzy padl do německého zajetí. Byl vězněn v lágru v polském Chelmu, odkud se mu podařilo uprchnout. Po strastiplném nočním pochodu lesy a pustinami, na hranici života a smrti, se dokázal vrátit domů. V roce 1944, po přiblížení 1. československého armádního sboru na Ukrajinu, se spolu se svými dvěma bratry dobrovolně přihlásil do jednotek generála Ludvíka Svobody. Jako mířič u těžkého dělostřelectva prošel osvobozovacími boji přes Karpaty a Duklu. Tato válečná cesta mu však vzala oba bratry – Josef i Antonín padli u Dukly a Liptovského Mikuláše.

Po válce se Vladimír nakrátko vrátil k rodině na Volyň, aby v roce 1947 v rámci reemigrace přijel posledním transportem do vlasti svých předků. Rodina se usídlila na Osoblažsku, odkud se v roce 1956 přestěhovala do Hněvotína. Zde Vladimír s manželkou Emilií (rozenou Borysovou), s níž se seznámil v roce 1942, pracoval v zemědělství a aktivně se podílel na životě obce. Z manželství se narodily dcery Emilie, Antonie a Anna. S rodinou oslavil zlatou i diamantovou svatbu. Po smrti milované manželky (2006) prožil zbytek života v kruhu rodiny svých dcer. V roce 1968 byl jedním z hlavních iniciátorů stavby pomníku padlým hrdinům odboje obci. Po roce 1990 patřil k zakládajícím osobnostem obnoveného Sdružení Čechů z Volyně (SČVP). Až do roku 2007 vedl olomoucký region a v roce 2008 mu byl udělen statut čestného člena SČVP. Ve volném čase byl Vladimír neuvěřitelně činorodý. Jeho největší vášní bylo malování krajín, které si sám rámoval a daroval přátelům. Miloval dechovou hudbu, lidové a vojenské písně; dokonce nahrál kazety se svým zpěvem, aby po něm zůstala vzpomínka. Byl také věrným fanouškem místního fotbalového klubu.

Malovaný portrét Josefa Tenglera v domě jeho dcery Emilie.

Dne 11. listopadu 2009, u příležitosti Dne veteránů, byl na pražském Vítkově slavnostně povýšen do hodnosti nadporučíka ve výslužbě. Pan Vladimír Tengler, pro mnohé prostě „náš děda Vláďa“, byl oddaným vlastencem a typickým „Volyňákem“. V Hněvotíně byl posledním ze sedmnácti spolubojovníků Svobodovy armády, kteří zde po válce našli svůj domov. Zemřel po krátké těžké nemoci 23. ledna 2010 ve věku 91 let. Podle svého přání byl uložen do rodinného hrobu na místním hřbitově za zvuků státní hymny a vojenské hudby.

Josef Tengler (1910–1945) a dcera Emilie

Josef Tengler, nejstarší syn Josefa Tenglera a Antonie, rozené Novákové, se narodil 4. prosince 1910 v české obci Moldava na Volyni. V lednu 1944 se oženil s Olgou Vernerovou, jejich společné štěstí však trvalo jen krátce. Již v březnu téhož roku vstoupil spolu se 113 dalšími muži z Moldavy dobrovolně do 1. československého armádního sboru. Po výcviku v Bukovině, kde ho manželka naposledy navštívila, byl jako dělostřelec nasazen do těžkých bojů o Karpaty a Slovensko. V březnu 1945 zastihla Josefa u slovenské obce Bobrovec radostná zpráva: narodila se mu vysněná dcera Emilie. Aby si mohl dopis v klidu přečíst a o samotě si vychutnat chvíli štěstí, poodešel stranou od své jednotky. V ten moment však místo zasáhl granát německého dělostřelectva. Josef svým zraněním podlehl 3. března 1945, aniž by svou dceru kdy spatřil. Je pohřben v Bobrovcu u Závažné Poruby.

Osudy dcery Emilie

Po válce zůstala vdova Olga s dcerou v Moldavě. Později se provdala za sovětského vojenského lékaře, což jí kvůli tehdejšímu zákonům znemožnilo reemigrovat do Československa – do vlasti předků by směla odjet pouze s dcerou, manželka by však musela nechat na Ukrajině. Rodina proto zůstala v Moldavě i poté, co se obec po hromadném odchodu Čechů téměř vyliidnila. Emilie vystudovala stavební institut a pracovala jako inženýrka v Rovně. V roce 1964 se provdala za Ivana Kuročenka.

Život jí však připravil kruté rány: v roce 1968 tragicky přišla o dvouletou dceru Leničku a v 80. letech během pouhých osmi měsíců ztratila matku, manžela i bratra. Dnes Emilie žije v domě svých předků.

Radost jí dělají její děti: syn Jiří, který s rodinou odešel do Portugalska, a dcera Irina. Ta pracuje v Rovně a společně se svou dcerou Ludmilou pravidelně dojíždí za maminkou, aby jí pomáhala s hospodářstvím a zahradou. Navzdory všem ranám osudu Emilie nikdy neztratila svůj „český duch“.

Jako poslední Češka v Moldavě hrdě prohlašuje: „Cítím se jako Češka!“ Její domov zdobí knihovna plná starých českých knih a svou identitu stvrzuje i neutuchající činností: i přes ubývajících síly každoročně pečuje o český hřbitov v Moldavě. V létě seká trávu a vytrvale připomíná místním úřadům nutnost záchrany a údržby českých náhrobků. Zásadním způsobem se zasloužila o vznik pamětní desky věnované krajanům padlým ve druhé světové válce. Aktivně působí v dubenském krajaňském spolku Stromovka a na festivalech dodnes zpívá české lidové písně. Díky její nezdolné povaze zůstává v Moldavě stále živá památka na českou historii a na oběti, které její rodáci přinesli za svobodu staré vlasti.

Antonín Tengler (1921–1944)

Nejmladší ze synů, Antonín (narozen 14. září 1921), následoval bratrův příklad a narukoval k československé jednotce ve stejném měsíci jako on. Sloužil u Smíšeného přezvědného oddílu 1. čs. samostatné brigády v SSSR. Padl během Karpatsko-dukelské operace v září 1944. Jména obou bratrů jsou dnes uctěna na společném památníku Obětem 1. a 2. světové války v Hněvotíně a také na pamětní desce pomníku Obětem 2. světové války v rodné Moldavě.

Zpracovala: Marie Čonková

Zdroj: Zpravodaj SČVP 2/2010, rodinný archiv, Volynaci.cz

Fotografie: rodinný archiv, Volynaci.cz

Výzva

Máte-li fotografie, dokumenty, kroniky a jiné předměty vztahující se ke Moldavě, prosím, ozvěte se nám.

E-mailové adresy jsou **srbecky@me.com**, **sircovic@gmail.com**, **cesky.volynak@seznam.cz**, **volynacimk@seznam.cz**, poštovní adresa je SČVP, z.s., Sokolská 486/33, 120 00 Praha 2, telefon **+420 777 798 820**.

Seznam osob reemigrujících z Moldavy I a Moldavy II do ČSR v letech 1945-1947

Blíževedly, okres Česká Lípa:

Novák Rostislav *1914, Bohdan *1940, Helena *1918

Blšany, okres Louny:

Černoorský Josef, Vladimír, Marie *1904, Barbora

Bruntál, okres Bruntál:

Doleček Josef *1885, Josef *1943, Vladimír *1942, Josef *1918, Barbora *1889, Olga *1924, Emilie *1920

Kačírek Václav *1939, Josef *1934, Václav *1915, Marie *1932, Marie *1911, Libuše *1902

Černýš, okres Chomutov:

Studená Anna *1933, Olga *1925, Anna *1902 **Svoboda** Vladimír *1906, Marie *1934, Ludmila *1931, Libuše *1907

Deštnice, okres Louny:

Babák Josef *1925, Josef *1900, Marie *1872, Vlasta *1940, Anna *1903

Balák Josef *1900, Vlasta *1940, Anna *1903, Marie *1872

Diviš Vladimír *1896, Olga *1898

Herbrich Josef *1933, Antonín *1912, Josef *1905 **Hlavatá** Libuše *1928 Hryzbyl Vladimír *1925

Hryzbyl Josef *1886, Marie *1896, Marie *1928

Šilha Josef *1872, Emilie *1878

Děkov, okres Rakovník:

Brda Josef *1891, Ludmila *1933, Marie *1901

Droužkovice, okres Chomutov:

Novotný Vladimír *1885, Anna *1885

Hlubany, okres Louny:

Novák Vladimír *1918 Paterová Antonína *1922

Hněvotín, okres Olomouc:

Albrecht Karel *1878, Václav *1935, Miroslav *1929, Václav *1904, Anna *1885, Marie *1906

Cupal Alexandr *1915, Vladimír *1937, Bořislava *1915, Marie

Čech Vladimír *1940, Václav *1930, Josef *1907, Marie *1918

Hryzbyl František *1872, Josef *1930, Anna *1880, Marie *2010

Husák Karel *1861

Janeček Josef *1910, Božena *1943, Miroslava *1938, Marie *1936, Božena *1913

Karabec Michal *1921, Emilie *1925

Linhart Václav *1886, Julie *1888

Linhart Josef *1944, Václav *1944, Miroslav *1940, Josef *1912, Věra *1920

Macoun Josef *1931, Jaroslav *1926, Marie *1900, Jan *1900

Marek Bohumil *1887, Antonín *1935, Anna *1915

Nerad Josef *1921, Vladimír *1891, Anna *1929, Antonín *1926, Marie *1898, Marie *1899, Emilie *1932

Novák Alexandr *1879, Jan *1894, Světoslav *1924, Josef *1921, Vlasta *1944, Marie *1923, Vladimír *1908, Anna *1937, Břetislava *1935, Libuše *1913, Anna *1873, Marie *1900

Poláková Olga

Proška Josef *1912, Marie *1886, Vlasta *1936, Božena *1909

Samec Vladimír *1911

Pokračování Hněvotín, okres Olomouc:

Svoboda Antonín *1892, Marie *1929, Emilie *1903
Šimsa Rostislav *1942, Vladimír *1937, Vladimír *1906, Marie *1867, Věra *1912
Šulc Václav *1872, Václav *1915, Emilie *1900, Anna *1922

Hořesedly, okres Rakovník:

Čapek Václav *1924

Iroklesy, okres Olomouc:

Táborský Václav *1912, Anna *1915

Jindřichov, okres Bruntál:

Samec Jaroslav *1944, Emil *1938, Jaroslav *1909, Samcová Kateřina *1873, Emilie *1914

Kladruby, okres Tachov:

Tengler Josef *1927, Rutomír *1930, Marie *1926, Anna *1900

Klečetné, okres Rakovník:

Čapek Antonín *1908, Marie *1875

Kravaře, okres Česká Lípa:

Kočínová Kristína *1924
Lhotský Jaroslav *1944, Manuel, Lhotská Mare *1913

Krnov, okres Bruntál:

Černý Václav *1912, Černá Věra *1925, Marie
Černohorský Josef *1905, Černohorská Marie *1935, Olga *1911
Doleček Antonín *1889, Dolečková Marie *1861, Anna *1926, Marie *1904

Drnka Václav *1922, Marie *1880

Drvotová Marie *1934

Hibrantová Marie *1924

Hnízdová Marie *1872

Holštajn Antonín *1905, Emilie *1980, Emilie *1937, Jiřina *1941, Emilie *1909

Hryzbyl Antonín *1923, Božena *1924

Kalenček Štěpán *1890, Kalenčková Anna *1899, Helena *1936, Slavěna *1932

Knob Josef *1940, Josef *1912, Knobová Vlastimila *1927, Marie *1916

Kratofíl Antonín *1876, Anna *1884

Matečková Marie *188x

Mužik Josef *1946, Václav *1943, Václav *1901, Marie *1913

Nerad Josef *1884, Antonín *1919, Josef *1910, Anna *1882, Emilie *1928, Marie *1922

Rampas Antonín *1909, Vladimír *1902, Antonína *1914, Barbara *1882, Jiřina *1929, Anna *1904

Salák Alexandr *1911, Jiřina *1941, Antonie *1913

Šimsa Josef *1898, Antonín *1892, Josef *1930, Vlasta *1936, Marie *1908, Věra *1902

Štekl Jaroslav *1881, Josef *1891, Josef *1928, Anna *1905

Tengler Josef *1887, Vlad. *1918, Antonie *1890, Antonie *1946, Emilie *1944, Emilie *1923

Verner Josef *1937, Josef *1908, Václav *1901, Jiřina *14.11.1937, Marie *1932, Anna *1910, Marie *1904

Kunín, okres Nový Jičín:

Jeřábek Karel *1904, Josefa *1935, Helena *1905

Květín, okres Olomouc:

Cupal Josef *1933, Václav *1907, Božena *1942, Marie *1936, Anna *1932, Anna *191

Samec Antonín *1905, Marie *1932, Emilie *1908

Svoboda Václav *1908, Marie *1913

Kynšperk nad Ohří, okres Sokolov:

Otmarová Věra *1894, Marie, Libuše

Libina (Německá, Horní), okres Šumperk:

Čech Rostislav *1940, Václav *1904, Anna *1928, Marie *1920, Emilie *1908

Stehlík Karel *1933, Rostislav *1930, Amálie *1898, Evženie *1936

Stejskal Josef *1906, Emilie *1943, Anna *1919

Louny, okres Louny:

Dvořák Josef *1894, Josef *1918, Anna *1894, Marie *1924

Dvořák Václav *1911, Václav *1941, Jan *1943, Růžena *1912, Růžena *1934, Marie *1937

Lukavice, okres Šumperk:

Samec Václav *1935, Václav *1903, Anna *1911

Malá Morava, okres Šumperk:

Nosek Vladimír *1892, Vladimír *1940, Josef *1933, Bohumil *1930, Václav *1926, Marie *1897, Anna *1920

Meclov, okres Domažlice:

Diviš Matěj *1859

Šihová Teodora *1882

Vokáč Břetislav *1921, Karel *1882, Marta *1890

Měcholupy, okres Louny:

Onisk Mikuláš *1893, Anna *1899

Miškovice / Maškovice, okres Litoměřice:

Šimsa Václav *1886, Václav *1920, Antonie *1893, Emilie *1924
Valčík Vladimír *1897

Mohelnice, okres Šumperk:

Fořt Jindřich *1942, Věra *1902

Nedvězí, okres Olomouc:

Borys Václav *1929, Alois *1900, Anna *1867, Anna *1903

Karabec Josef *1886 Suhomel Josef *1937, Vladimír *1932, Vladimír *1894, Antonie *1924, Anna *1897

Nemilany, okres Olomouc:

Blažek Konstantin *1929, Antonín *1926, Jan *1901, Jiřina *1942, Věra *1928, Emilie *1905

Čapek Václav *1922, Jan, Břetislava *1929, Břetislava *1901

Hamáček Alexandr *1904, Darie *1904

Hibrant Antonín *1897, Marie *1902

Knob Josef *1921, Jaroslav *1927, Antonín *1925, Josef *1921, Olga *1890

Kykalová Olga *1905

Mareček Miroslav *1933, Jaroslav *1910, Vladimír *1906, Anna *1939, Anna *1913, Jiřina *1934, Marie *1910

Nekolová Břetislava *193x

Novák Václav *1924, Marie *192x

Šlanhof Antonín *1913, František *1883, Josef *1924, Antonína *1910, Olga *1888

Šulc Václav *1882, Emilie *189x

Votavová Anna *1932

Olomouc, okres Olomouc:

Novák Josef *1903, Anna *1933, Marie *1930, Anna *1906

Opava, okres Opava:

Bracký Václav *1907, Anna *1886, Anežka *1907

Dykasová Evženie *1901

Janeček Antonín *1984, Josef *1923

Kastl Josef *1892, Josef *1937, Vladimír *1932, Libuše *1940, Olga *1930, Věra *1900

Knob Alexandr *1886, Jaroslav *1946, Vladimír *1926, Josef *1914, Marie *1882, Emilie *1892, Sláva *1923, Věra *1922

Samec Josef *1899, Marie *1927, Olga *1903

Pokračování Opava, okres Opava:

Studený Jaroslav *1937, Vladimír *1904, Antonie *1931, Helena *1907

Syruková Marie *1945, Anna *1907

Šimsa Jan *1943, Václav *1934, Václav *1902, Marie *1937, Jiřina *1932, Olga *1913

Šlanhof Rostislav *1933, Alexandr *1906, Barbora *1864, Anna *1935, Milena *1909

Šulikovská Františka *1882, Anna *1938, Libuše *1908

Valenta Emil *1899, Anna *10.02.1904

Podbořany, okres Louny:

Křívka Ondřej *1943, Helena *1930, Libuše *1929, Antonína *1903

Posluchov, okres Olomouc:

Novotný Vladimír *1908, Břetislav *1935, Anna *1873, Anna *1937, Libuše *1913

Rapotín, okres Šumperk:

Čech Antonín *1941, Josef *1940, Anna *1883, Františka *1917

Moravcová Anna *1868, Libuše *1934, Olga *1931, Milada *1906

Sítiny (Rauschenbach), okres Cheb:

Michálek Rostislav *1929

Tuháček Antonín *1905, Marie *1934, Emílie *1909

Slaný, okres Kladno:

Kačírek Antonín *1921

Slavonín, okres Olomouc:

Atmarová Anna *1922

Cígl Antonín *1915, Josef *1906, Antonie *1935, Olga *1912

Hibrant Josef *1925, Vladimír *1923, Antonie *1893

Jirout Josef *1875, Václav *1918, Anna *1886

Kikal Antonín *1906, Antonín *1932

Kykal Josef *14.10.1932, Břetislava *1937, Evženie *1934, Břetislava *1911

Masná Vlasta *1937

Sinkovská Marie *1900

Šlanhof Vladimír *1928, Josef *1921, Olga *1904

Vokáčová Břetislava *1925

Zajíc Vladimír *1890, Marie *1901, Marie *1900

Žrout Vladimír *1914, Josef *1910, Anna *1937, Marie *1936, Růžena *1916, Marie *1890

Stádló, okres Olomouc:

Šulc Josef *1936, Josef *1912, Marie *1893, Anna *1916

Staré Město pod Sněžníkem, okres Šumperk:

Brož Václav *1930, Josef *1905, Helena *1909

Jonák Antonín *1942, Jaroslav *1916, Marie *1941, Anastazie *1920

Karabec Rostislav *1942, Václav *1909, Josef *1901, Marie *1872, Ludmila *1936, Holena *1935, Věra *1911

Krejčík Alexandr *1868, Vladimír *1899, Josef *1934, Marie *1899

Macoun Jaroslav *1928

Novotný Miroslav *1940, Alexandr *1911, Antonína *1916

Rozhonová Alžběta *1888, Libuše *1924

Vlach Rostislav *1944, Ondřej *1912, Václav *1883, Marie *1940, Helena *1902, Naděžda *1885

Vořech Jiří *1934, Vladimír *1913, Rita *1937, Nina *1925

Staňkovice, okres Litoměřice:

Hnízda Josef *1932, Josef *1903, Marie *1941, Emílie *1908

Stříbrnice (Staré Město), okres Šumperk:

Zemanová Věra *1894

Stříbro, okres Tachov:

Kostka Jan *1882, Žofie *1895

Šternberk, okres Olomouc:

Babák František *1870, Anna *1882

Temenice, okres Šumperk:

Šilha Václav *1938, Emílie *1932, Růžena *1907

Tvršice, okres Louny:

Šavel Václav *1910, Anna *1904

Újezd u Mohelnice, okres Šumperk:

Nekola Josef *1885, Josef *1935, Marie *1903

Vadkovice, okres Chomutov:

Hryzdil Josef *1919, Libuše *1923

Velké Losiny, okres Šumperk:

Diviš Josef *1936, Vladimír *1931, Antonín *1906, Anna *1907

Kozeracký Tomáš *1879, Marie *1879

Michálek Vladimír *1935, Marie *1933

Véska, okres Olomouc:

Sinkovská Marie *1900

Vinaře / Vinařice, okres Chomutov:

Lamr Josef *1928

Laur Josef *1899, Raisa *1935, Anastázie *1908

Višňová (Weigsdorf), okres Liberec:

Kadlečková Antonína *1922

Kalenčuková Olga *1924

Vrchlabí, okres Trutnov:

Babák Josef *1928, Josef *1901, Libuše *1907

Vrbice, okres Rakovník:

Legner Josef *1932, Marie *1936

Macounová Saloména *1911

Vysoké Žibřidovice, okres Šumperk

Kostka Josef *1876, Jiří *1944, Josef *1907, Olga *1882, Libuše *1922

Macoun Josef *1930, Josef *1904, Olga *1911, Marie *1932

Zábřeh, okres Šumperk:

Borysuk Václav *1944, Václav *1900, Anna *1929, Marie *1928, Františka *1905

Znojmo, okres Znojmo:

Čuba Antonín, Marie

Kočí Alexandr *1898, Anna *1898

Pátek Josef *1914, Anna *1924

Slzková Evženie *1919

Šilha Josef *1939, Emil *1933, Josef *1904, Vlasta *1945, Marie *1907

Václavíková Anna *1907

Žatec, okres Louny:

Čapková Marie *1911

Kostka Rostislav *1909, Vlasta *1938, Emílie *1912

Linhart Václav *1891, Marie *1893

Novotný Vladimír *1885, Anna *1885

Šmída Václav *1884

Příspěvky na tisk únor - březen 2026

Region Hlavní město Praha

Vlasta Hrabáková 300 Kč,
Terezie Bauerová 200 Kč,
Jiřina Skalická 200 Kč,
Jarmila Engelová 400 Kč,
Nejmenovaný dárci 200 Kč.

Region Žatec

Alena Saudková 700 Kč,
Danuše Kopecká 200 Kč.

Region Broumov

Gabriela Špůrová 100 Kč a Gajdošová Věra
400 Kč.

Region Brno

Viktor Haken 500 Kč.

Region Teplice

Marie Strupinská 200 Kč.

Region Šumperk

Stanislav Procházka 500 Kč.

Region Litoměřice

Soňa a Šárka Novákovy 500 Kč,
Miloslav Bohatec 150 Kč,
Vlastimil Bohatec 150 Kč,
Vladimír Zelenka 200 Kč,
Jiří Lucius 200 Kč,
Josef Tlustý 50 Kč,
Ing. Jaroslav Gol 500 Kč,
Mgr. Anna Švihlíková 300 Kč,
Věra Abrechtová 200 Kč,
Ludmila Halamová 250 Kč,
Hana Novotná 150 Kč,
Anna Šarayová 250 Kč,
Ing. Jaroslav Lachman 750 Kč,
Irena Pötschová 300 Kč,
Jan Liška 200 Kč,
Jaroslav Opočenský 200 Kč,
Jitka Chaloupková 250 Kč,
Helena Janouchová 200 Kč.

Region zahraničí

Vladimír Anděl Londýn poslal na členské a
tisk 20 liber, po výměně připsáno 529 Kč.

Gratulujeme!

**Oznamujeme všem, že blahopřání se
zveřejňují při kulatých a půlkulatých
výročích a od 80 let výše každý rok.**

Region ŽATEC

V dubnu oslaví 83 let **Helena Fořtová**
roz. Menzlová z Jezírka, nyní Žatec, 89
let **Vladimír Kouřil** z Novokrajeva, nyní
Losina, 84 let **Bedřich Kovář** z
Novosilek, nyní Úlice - Město Touškov,
83 let **Jaroslav Nový** z Volkova, nyní
Ostrov, 80 let **Jaroslav Nízký** z
Klišťichy, nyní Zbrašín.

V květnu oslaví 87 let **Olga Černá** roz.
Kocková z Kvasilova, nyní Žatec, 88 let
Josef Nesvadba z Omelanštiny, nyní
Ústí nad Labem, 75 let **Hana
Svobodová** roz. Němečková z
Michalovky, nyní Chomutov.

Do dalších let hodně zdraví, štěstí a
spokojenosti.

Region TACHOV

V dubnu se dožívá v Třemešné 92 let
pan **Vladimír Končický** z Českého
Straklova, v květnu máme několik
oslavenců, naše nejstarší členka, paní
Anna Glozová, prožije v kruhu rodiny
krásné 99. narozeniny, panu **Josefu
Burešovi** v Milíkově bude 86 let, oba
pochází z Olšanky, paní **Věře Paškové**
z Holovně bude 86 let. Přejeme nejen
všem oslavencům klidný jarní čas v
pohodě a zdraví.

Region NYMBURK

V našem regionu oslavili a oslaví svá
jubilea **Ludmila Vlačihová** - 92 let,
Lidie Gerasimčuková - 86 let,
Vladimír Černý - 84 let, **Jakušová
Emilie** - 75 let, **Pišlová Alina** - 75 let,
Pavína Horníková - 70 let, **Alexandr
Černý** - 70 let, **Anna Volfová** - 70 let,
Larisa Horká - 65 let, **Václav Černý** -
55 let, **Tatjana Černá** - 55 let, **Václav
Černý** - 50 let.

Přejeme vše nejlepší do dalších let,
hodně zdraví a životní pohody.

Region HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

V dubnu oslaví 87 let **Ludmila
Fňukalová** z Kupičova, nyní Beroun, 85
let **Jiřina Vajnerová** z Libánovky, nyní
Nové Strašecí.

V květnu oslaví 82 let **Vladimír
Martinek** z Selenčiny, nyní Brod nad
Labem, 82 let **Marie Nečasová** z
Mstěšína, nyní Mimoň, 81 let **Ing.
Ludvík Engel** z Bratislavy, nyní Praha.

Dále oslaví 89 let **Věra Sekulová** z
Mežileska, nyní Česká Lípa, 88 let
Terezie Bauerová z Novosilek, nyní
Praha, 75 let **MUDr. Vlastimil Tuháček**
ze Šumperka, nyní Chotěšovec.

Jubilantům přejeme do dalších let
životní pohodu a pevné zdraví.

Region CHOMUTOV

V dubnu oslaví 92 let paní **Libuše
Beránková** roz. Hloušková ze Zálesí,
bytem Chomutov, 85 let paní **Marie
Grulichová** roz. Hnízdová z Moldavy I.,
bytem Droužkovice, 92 let paní **Marie
Žemličková** roz. Svobodová z Moldavy,
bytem Kadaň.

V květnu oslaví 86 let paní **Evženie
Kovbasjuková** z Rovna, bytem
Chomutov.

Hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Region BRNO

V květnu oslaví 98 let **Alexander
Šnajder** z Křemence, nyní Brno, 84 let
Vladimír Kačírek ze Sklíně, nyní
Olbramovice, 70 let **Antonie
Dobrovolná** z Brna. Všem oslavencům
přejeme pevné zdraví a životní pohodu
do dalších let.

Region ŠUMPERK

V dubnu oslavuje 89 let paní **Marie
Baxová**, rozená Doležalová z Koryla,
nyní Ostrava, 87 let paní **Leňa
Kašparová**, rozená Tichá z Horodiště,
nyní Vikýřovice, 87 let pan **Ing.
Vladimír Hajný** z Dorohostají, nyní
Šumperk.

V květnu oslaví 86 let paní **Vlastislava
Soukupová**, rozená Kavecká ze
Staviště, nyní Šumperk, 83 let paní
Slavěna Eliášová, rozená Lucuková z
Podlisky, nyní Šumperk.

Všem oslavencům přejeme pevné
zdraví a životní pohodu do dalších let.

Všem jubilantům přejeme dny plné hlavně zdraví, vitality, pohody, radosti, spokojenosti a také štěstí.

Region PODBOŘANY

Dodatečně blahopřejeme paní **Anně Pastorové** (roz. Fialová) z Krásného Dvora, původně Kupičov, která oslavila v březnu 75. narozeniny. V dubnu a květnu slaví **Jiří Dlouhý** z Vroutku 75 let, **Antonín Holubička** ze Sofievky 83 let, nyní Podbořany, **Emilie Marková** z Dorohostajů, nyní Podbořany, slaví 83 let, **Emilie Nestarcová** ze Sofievky, nyní Podbořany, slaví 94 let.

Přejeme všem oslavencům, i těm, kteří zde nebyli jmenováni, hodně zdraví, štěstí a životní pohody.

Region MOHELNICE

V dubnu se dožívá 83. narozeniny **Kašpar Bohumil** z Moravičan.

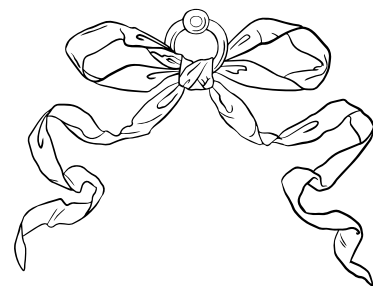
V květnu oslaví 61. narozeniny **Listík Vladimír** z Dětrichova.

Přejeme krásné narozeniny a hodně zdraví!

Region BROUMOV

V měsíci dubnu oslaví životní jubileum 81 let pan **Alexandr Stejskal** ze Sofiovky, nyní bytem Broumov. Přejeme pevné zdraví, štěstí a rodinnou pohodu.

NAŠE ŘADY OPUSTILI

Region Žatec

Dne 21. 3. 2026 zemřel ve věku nedožitých 78 let pan Jaroslav Brynda, pocházel z Hrušvice, naposledy bytem v Třeskonících.

Upřímnou soustrast pozůstalým.

Region Moravskoslezský

Dne 5. dubna 2026 zemřel ve věku 89 let pan Vladimír Kočina z Nového Jičína.

Upřímnou soustrast všem pozůstalým.

Region LITOMĚŘICE

V dubnu oslaví 65 let **Jiří Stožický** z Liberce, 82 let **Miloslav Bohatec** z Litoměřic, 84 let **Daniela Zelenková** z Litoměřic, 90 let **Soňa Nováková** (Šircová) z České Kamenice.

V květnu oslaví 60 let **MUDr. Jiřina Fojtů** z Prahy, 84 let **Dobromila Knobová** z Chotiněvsi, 89 let **Ing. Rostislav Knob** z Chotiněvsi, 93 let **Josef Flandera** z Oseka.

Všem těmto jubilantům blahopřejeme, přejeme hodně zdraví, štěstí a pohody.

Region MORAVSKOSLEZSKÝ

V dubnu slaví paní **Ludmila Schaffartziková**, nar. Krnov, bytem Bohušov - 55 let; paní **Jana Blaťáková** – roz. Krčmaříková, nar. Krnov, bytem Krnov - 55 let, pan **Viktor Maulis**, nar. Hlinsk – Sedmihřany, bytem Osoblaha – 85 let; paní **Nonna Brezovská** – roz. Hončíková, nar. Hlinsk, bytem Krnov – 87 let, a paní **Božena Frolová** roz. Rošlapilová, nar. Janovka, bytem Hladké Životice - 89 let.

V květnu slaví paní **Marie Vymětalíková** – roz. Klabanová, nar. Ulbárov, bytem Nový Jičín – 80 let; paní **Ludmila Macenauerová** roz. Jelínková, nar. Hrušvice, bytem Krnov – 87 let; a paní **Marie Urbanová** roz. Stehlíková, nar. Zborov, bytem Studénka – 87 let.

Vážení, snažíme se aktualizovat seznam obětí Českého Malína, protože stávající seznam není s největší pravděpodobností úplný. Vy, kteří jste ztratili své předky, případně příbuzenstvo při tragédii v Českém Malíně, kontaktujte mě na e-mailu: srbecky@me.com.

Upozornění! Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha č. ú.: 252001907/0300 Československá obchodní banka a.s., Poštovní spořitelna, Roztylská 1, 225 95 Praha. Prosíme, abyste neupomínali zveřejnění dárců a darů, zveřejňujeme je až po obdržení účetního dokladu. Peněžní dary neposílejte na adresu šéfredaktora. Změny v evidenci členství, adres, přihlášky nových členů, ukončení členství a dotazy zasílejte zásadně na adresu Marie Nečasová, Podháječek 68/V, 471 24 Mimoň, tel: 728 351 726, e-mail: m.necasova@seznam.cz. Děkujeme.

Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřebu svých členů. Za obsahovou náplň odpovídají autoři příspěvků. Vychází jako občasník. Ve Zpravodaji jsou použity obrázky z fotobanky Canva. Číslo vydání 1/2025. Redaktorky: N. Chejnovská, E. Langpaulová. Příspěvky nejsou honorované, nevyžádané rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte na e-mailovou adresu: zpravodajscvp@seznam.cz nebo na N. Chejnovská, Dlouhý Újezd 202, 34701 Tachov. Tiskne: MH Tisk, Bubenská 43, 170 00 Praha 7 Holešovice. Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod ev. č.: MK ČR E 5901. Termín pro zaslání příspěvků do č. 3/2026 je 25. 5. 2026. www.scvp.eu. Toto číslo vyšlo 15. dubna 2026. Číslo 3/2026 vyjde v červnu.